

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	46913 Хімія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	102 Хімія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46913
Назва ОП	Хімія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	102 Хімія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сакалова Галина Володимирівна, Гіюк Володимир Миколайович, Денисюк Роман Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.06.2021 р. – 04.06.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/PhD/vidomist_pro_samocinuvannya_102_Himiya_PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/PhD/programa_vizytu_102_Himiya_PhD.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Хімія» розроблена за участю стейкхолдерів освітнього процесу, враховує регіональний контекст, програма дозволяє досягти заявлені результати навчання та відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій. До розробки та внесення змін до ОНП активно долучаються роботодавці та здобувачі вищої освіти, достатньою мірою враховано досвід аналогічних програм в ЗВО України. Спостерігається виважений підхід до включення та змін освітніх компонентів програми відповідно до тематик наукових досліджень, пропозицій стейкхолдерів. Позитивним є участь у науково-виробничому комплексі, до якого входить Фізико-хімічний інститут ім. О.В. Богатського НАН України та фармацевтичне підприємство «Інтерхім». В той же час спостерігається досить обмежене коло наукових та навчальних закладів з якими здійснюється наукова та педагогічна співпраця. Під час реалізації ОНП спостерігається намагання покращити міжнародне співробітництво. Бажано було б більш активно залучати фахівців галузі з інших наукових, навчальних закладів, в тому числі і закордонних, а також до програм міжнародної мобільності. Високий рівень підготовки фахівців за даною ОНП забезпечується чіткою структурно-логічною схемою з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності «Хімія», а також фаховим науково-педагогічним персоналом, який залучений до реалізації програми. Учасники освітнього процесу використовують безкоштовний доступ до міжнародних баз Scopus, WoS. Матеріально-технічна база та доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів дозволяє створювати активне освітньо-наукове середовище.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ОНП «Хімія» експертна група відносить: високу фахову компетентність науково-педагогічного персоналу та здобувачів вищої освіти; залучення всіх зацікавлених сторін до реалізації ОНП та її перегляду, тісний зв'язок між науковими, виробничими та навчальними установами; існування двох наукових шкіл, які відрізняються високим рівнем досліджень: “Металокомплексні сполуки в каталізі” та “Координаційна хімія металів з органічними молекулами”; підтримка роботодавцями учасників освітнього процесу; належна матеріально-технічна база як для наукових досліджень так і для дозвілля; підтримка ЗВО видавничої діяльності, в тому числі і власного періодичного видання, фахового в галузі хімії; значимість наукових досліджень здобувачів освіти для України та міжнародної спільноти; включення до ОНП дисциплін вибіркового блоку, що безпосередньо пов'язані з науковими дослідженнями аспірантів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група пропонує звернути увагу на наступні аспекти та рекомендації, які можуть бути корисні для покращення освітньо-наукової програми: прикласти зусиль до покращення матеріально-технічної бази за рахунок спонсорів, інфраструктурних програм, міжнародних проєктів; залучати до навчання на програмі здобувачів освіти з інших навчальних закладів України; заохочувати аспірантів до участі в державних бюджетних тематиках в якості виконавців з оплатою праці; розглянути можливість впроваджувати практику подвійних дипломів PhD, в тому числі з міжнародними ЗВО; посилити співпрацю із іншими науковими установами як України так і світу, включаючи проходження на їх базі педагогічної (аспірантської) практики; залучати запрошених фахівців практиків, експертів з галузі до викладання на ОНП; забезпечити кращі умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами; вчасно реагувати на потреби змін та оновлення ОНП, зменшити часові рамки перегляду програми; більше звертати увагу на релевантність наукового дослідження аспіранта і наукового керівника, а також на наукову активність керівника.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Хімія» третього (PhD) рівня вищої освіти спеціальності 102 «Хімія» має чітко сформульовану мету і відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти, які сформульовані у документі «Стратегічні пріоритети розвитку Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на 2020-2025 роки» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>). Основною метою діяльності університету є створення привабливого людиноцентричного освітнього і наукового середовища через розвиток власного потенціалу, досягнення лідерства у регіоні та міжнародне визнання для здійснення підготовки конкурентоспроможних, інноваційно-орієнтованих фахівців і високоякісного наукового продукту. Цілі ОП в цілому відповідають місії університету, ОП забезпечує підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації (доктора філософії) в галузі хімії та на межі галузей знань, які здатні продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в професійній та дослідницько-інноваційній діяльності. Дана освітня програма націлена на підготовку висококваліфікованих, здатних ефективно вирішувати теоретичні та експериментальні проблеми сучасної хімії, конкурентоспроможних спеціалістів, в яких є гостра потреба на ринку праці як в Україні так і за її межами.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формування ОНП (її цілей та програмних результатів навчання) долучались здобувачі вищої освіти, академічна спільнота, випускники та роботодавці. Відповідно до протоколу вченої ради факультету хімії та фармації ОНУ імені І.І.Мечникова №5 від 27.12.2019 р. до складу робочої групи перегляду ОНП було включено як представника роботодавців (д.х.н, проф., член-кореспондента НАН України Кузьміна Віктора Євгеновича), так і здобувачів ВО (Бучко О.В. та Плюту К.В.) Також до розробки залучався зовнішній стейкхолдер Єгорова А.В., яка запропонувала включити вибірковий курс «Спектральні методи визначення слідових кількостей неорганічних речовин» (протокол № 1 засідання кафедри аналітичної та токсикологічної хімії від 01.06.2020 р.). Це було підтверджено під час спілкування із ними. Університет має ряд договорів з інститутами НАН України, закладами вищої освіти та підприємствами (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>). На сайті розміщено запропоновані зміни до ОНП 2020 та зворотна адреса для пропозицій та зауважень. Відповідно аркушу змін до ОНП, протоколу №8 вченої ради факультету від 11.06.2020 р. та зустрічей під час експертизи спостерігається активне залучення всіх зацікавлених сторін до перегляду освітньо-наукової програми «Хімія». Так аспіранти запропонували об'єднати ряд обов'язкових дисциплін, в результаті чого введено освітні компоненти «Філософія науки та етика науковця», «Історія, концепції та сучасні досягнення науки», «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність». За пропозицією роботодавців введено вибірковий ОК «Спектральні методи визначення слідових кількостей неорганічних». Враховано пропозиції науково-педагогічних працівників кафедр факультету, в результаті чого додано 3 вибіркових компоненти «Неорганічні іонообмінні матеріали», «Функції аніонів, що визначають склад, будову та властивості координаційних сполук d,f-металів», «Стан, перспективи розвитку хімічного матеріалознавства». В той же час, ЕГ звертає увагу на доволі тривалий термін між оновленням ОНП (2016 та 2020 роки) та пропонує прискорити рефлексію щодо пропозицій та побажань від усіх категорій стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОНП враховує галузевий та регіональний контексти, а також формується з урахуванням сучасних досягнень хімічної науки, потреб ринку праці як в Україні так і за кордоном. Під час зустрічі неодноразово зазначено, що здобувачі освіти за даною програмою єдині в південному регіоні України. Зазначено, що велика кількість закладів вищої освіти, науково-дослідних установ та хімічних підприємств, мають високу потребу у кваліфікованих фахівцях рівня PhD з хімії. Цілі та програмні результати ОНП були обговорені з усіма категоріями стейкхолдерів, визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності відповідного рівня, про що свідчать угоди та договори про співпрацю (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>). Під час перегляду ОНП в 2020 р. враховано досвід аналогічних програм, що реалізуються в Львівському національному університеті ім. Івана Франка, Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна, Ужгородського національного університету. В результаті чого додано обов'язковий компоненту «Інформаційні технології у науковій діяльності», вибіркові компоненти «Методи статистичної обробки даних», «Психологія ефективного управління часом», «Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності». Під час зустрічі з роботодавцями, керівником фармацевтичного підприємства ТДВ «Інтерхім» зазначено, що випускники даної ОНП оволодівають відповідними результатами навчання і є конкурентоспроможними на ринку праці. На підприємстві з 21 співробітника лабораторії працює 18 випускників аспірантури ОНУ за спеціальністю Хімія. Проте ЕГ пропонує адміністрації факультету розширити географію співпраці з науковими, навчальними та виробничими установи України. Крім того, ОНУ імені І.І.Мечникова має декілька договорів про співпрацю із ЗВО інших країн (Словаччина, Білорусь). За результатами зустрічей встановлено, що відбувається налагодження контактів з іншими країнами (Польща, Ізраїль, Індія та ін..). Незважаючи на це, ЕГ пропонує активніше брати участь у міжнародних проектах з навчальними та науковими закладами відповідно до тематики досліджень здобувачів вищої освіти даної ОНП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня “Доктор філософії”. ОНП дозволяє сформувати доволі збалансовані компетентності: загально-культурні (PH01, PH02, PH03, PH04, PH07, PH09, PH10, PH12); психолого-педагогічні (PH01, PH02, PH03, PH04, PH05, PH06), фахові з хімії (PH01, PH02, PH05, PH08, PH09, PH10, PH11, PH12); методичні з хімії (PH01, PH02, PH03, PH04, PH07, PH09, PH10, PH12); додаткові компетентності суміжних дисциплін (PH01, PH02, PH03, PH04, PH07, PH09, PH10, PH12). Кожен із чотирьох категорій (знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність) відповідають визначені результати навчання. ЕГ вважає, що заявлені результати навчання дозволяють досягти програмних компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП в цілому відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. ОНП враховує регіональний, галузевий контекст та потреби ринку праці. До розробки ОНП залучались всі категорії стейкхолдерів, проводився ґрунтовний аналіз щодо запропонованих змін. Спостерігається позитивна динаміка розвитку ОНП з урахуванням думок стейкхолдерів та досвіду аналогічних програм в Україні та за кордоном. Програмні результати навчання, декларовані в ОНП, відповідають НРК. У програмних результатах навчання достатньо висвітлені спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у галузі хімії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Тривалий період між переглядом ОНП не дозволяє швидко реагувати на потреби ринку праці та вчасно вносити необхідні зміни, тому ЕГ пропонує частіше здійснювати аналіз, обговорення та оновлення ОНП. Співпраця за ОНП відбувається лише з невеликим колом наукових установ, ЗВО та підприємств, хоча є можливості залучати до співпраці інші наукові установи України та світу. Тому ЕГ рекомендує активізувати співпрацю з науково-дослідними та навчальними закладами України та інших країн.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Реалізація ОНП відповідає місії та стратегії ЗВО. Програма була розроблена та переглянута з урахуванням пропозицій усіх категорій стейкхолдерів, з урахуванням регіонального та галузевого контексту, а результати навчання відповідають Національній рамці кваліфікацій. Недоліки, що стосуються ОНП за даним критерієм не є суттєвими. На основі зазначеного, можна зробити висновок, що ОНП в цілому відповідає вимогам критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-наукової програми становить 45 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Відповідний стандарт вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» третього (PhD) рівня вищої освіти на даний час відсутній. Навчальний план містить обов'язкові компоненти (30 кредитів ЄКТС, 66,7%) з урахуванням практичної підготовки (6 кредитів, 13,3%). На дисципліні вільного вибору студентів припадає 15 кредитів ЄКТС (33,3%). На здобуття глибинних знань із спеціальності відводиться 13 кредитів ЄКТС. Оволодіння загальнонауковими компетентностями відбувається під час реалізації ОК «Філософія науки та етика науковця» (4

кредити ЄКТС). На набуття універсальних навичок дослідника відводиться 7 кредитів ЄКТС (4 кредитів ЄКТС – «Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень» та 3 кредити ЄКТС – «Інформаційні технології у науковій діяльності»). Забезпечення мовних компетентностей здійснюється ОК «Академічне письмо іноземною мовою» обсягом 6 кредитів ЄКТС. Це відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього (PhD) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП має чітку структуру, відповідає предметній області спеціальності 102 Хімія. Наявна структурно-логічна схема освітньо-наукової програми, складає логічну взаємопов'язану систему освітніх компонентів та в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Обов'язкова частина ОНП містить два блоки: загальної та професійної підготовки. Вибіркові дисципліни рівномірно розподілені між першим та другим роком навчання. Збільшено кількість вибіркового дисциплін після перегляду ОНП, що було пов'язано з пропозиціями здобувачів ВО. Крім того, це дозволяє здобувачам ВО реалізовувати власну траєкторію навчання відповідно до тематики наукового дослідження. Практична підготовка відбувається на третьому році навчання та закінчується диференційованим заліком, що є логічно та доцільно для досягнення програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На думку експертів результати навчання забезпечуються освітніми компонентами ОНП. Програмні компоненти підібрані таким чином, щоб забезпечити формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення діяльності в області хімії. Так обов'язкові компоненти ОНП ОК 5 та ОК 6 забезпечують формування РН 01-03, РН 05-11; ОК 7 направлений на формування РН 02, 10, 12. Формування фахових компетентностей СК 01, 03, 05, 07-11 відбувається за рахунок вказаних обов'язкових ОК та вибіркового компонентів ВД 2.1-2.14. Методи та засоби навчання, що використовуються під час реалізації програми відповідають рівню вищої освіти. Виконання тематик дисертаційних досліджень відповідають вирішенню теоретичних та експериментальних задач, що стосуються проблематик сучасної хімічної науки (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Temy_dysertaciy_102_himiya.pdf). Експериментальна частина освітньо-наукової програми повною мірою відповідає спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОНП та навчальний план містить обов'язкову та вибірку складову. Обрання студентами вибіркового дисциплін регулюється «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>). Відповідно до навчального плану здобувачі вищої освіти для вивчення обирають дисципліни вільного вибору, що відповідає 15 кредитам ЄКТС (33,3%). Під час аналізу індивідуальних планів аспірантів та проведення їх інтерв'ювання було з'ясовано, що здобувачі ВО обирають дисципліни відповідно до зазначеного Положення. Серед вибіркового дисциплін студенти можуть обирати будь які дисципліни університету будь якого рівня вищої освіти. Перелік дисциплін вільного вибору та робочі програми до них є у відкритому доступі на сайті університету у вкладках кафедр (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/polymers/navchalni-dystsypliny>, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/organic/navchalni-dystsypliny>, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/inorgecology/navchalni-dystsypliny>, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/physicalcol/navchalni-dystsypliny>). Запропоновані вибіркового компоненти зумовлені побажаннями роботодавців та здобувачів вищої освіти, що відображено у аркуші змін ОНП у 2020 р. В ході зустрічі з роботодавцями встановлено, що для включення деяких вибіркового компонентів необхідно покращити математичну складову ОНП (Чл.-кор. НАН України Кузьмін В.Є.). Також запропоновано стейкхолдерами у вибірку ОК додати іноземну мову, для здобувачів, які бажають покращити свій рівень володіння мовами.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти ОНУ І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/polozennya_praktika2020.pdf) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється в межах педагогічної (асистентської) практики обсягом 6 кредитів на третьому році навчання. Така практика дозволяє аспірантам здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Аспіранти проходять практику на кафедрах факультету хімії та фармації, під час якої мають провести різні види занять (лекційні, практичні тощо). У ході зустрічі зі здобувачами вищої освіти виявлено, що проходження відповідної практики задовольняє їх потреби і дозволяє набути компетентності, які необхідні для подальшої професійної діяльності. Проте, ЕГ пропонує розширити бази практик і запровадити можливість проходження педагогічної практики в інших закладах вищої освіти України.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У результаті співбесіди зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічним персоналом встановлено, що в рамках реалізації ОНП відбувається формування соціальних навичок під час вивчення навчальних дисциплін обов'язкового та вибіркового блоків, представлення результатів досліджень на конференціях різного рівня та під час підготовки публікацій у періодичних виданнях. В ході проведення зустрічей встановлено, що під час вивчення ОК «Філософія науки та етика науковця», здобувачі освіти набувають навичок представлення результатів наукового дослідження на конференціях та в друкованих виданнях. При вивченні ОК «Академічне письмо іноземною мовою» - формуються навички опрацьовувати іншомовні джерела, відповідну літературу, викладати результати досліджень іноземною мовою. Таким чином різні форми роботи в ході виконання індивідуального плану аспіранта сприяють формуванню комунікативних навичок, лідерських якостей тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На момент акредитаційної експертизи ОНП професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчальних планів показав, що для кожної навчальної дисципліни аудиторне навантаження становить одну третину (33%) від загального його обсягу. При цьому лекційні заняття становлять 17-18% годин, а на проведення практичних занять відводиться 15% від загального обсягу навантаження. Враховуючи поєднання науково-дослідної та освітньої складової, ЕГ дійшла висновку, що такий розподіл аудиторної та позааудиторної роботи в цілому дозволяє досягти заявлених РН. Під час аналізу додаткових документів експертна група звернула увагу на те, що у навчальному плані педагогічна (асистентська) практика передбачає лише самостійну роботу, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/eduprogramm/chem/nr_chem_phd_2020.pdf. Тому ЕГ пропонує робочій групі ОНП реорганізувати цей освітній компонент з урахуванням аудиторного навантаження. Також на фінальній зустрічі експертна група звернула увагу адміністрації на те, що на початку аспірантури здобувачі ВО мають різний рівень мовної підготовки, а саме тому є необхідність у збільшенні в ОК 3 «Академічне письмо іноземною мовою» складової з володіння усною та письмовою англійською мовою, за рахунок додавання до ОНП відповідних вибірових компонентів. Експертна група зауважила на необхідності поєднання РН 5, 8, 10, 11 в освітні компоненти навчального модулю математичного, інформаційного та статистичного спрямування. Результати опитування здобувачів вищої освіти засвідчили, що фактичне навантаження в цілому є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів навчання (85,7% в 2020 році та 77,8% в 2021 році). Крім того, результати опитування аспірантів ОНП «Хімія» щодо відповідності рівню очікування щодо ОНП показують, що в 2020 році 85,7% респондентів виправдали свої очікування, а в 2021 році – 100%. 77,8% здобувачів освіти зазначили, що «Розклад моїх занять є ефективним та зручним»

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В даній ОНП не реалізується здобуття вищої освіти за дуальною формою.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Вибіркові дисципліни рівномірно розподілені між першим та другим роком навчання та їх вибір здобувачами освіти зумовлений тематикою наукових досліджень, що відображено в індивідуальних планах. Збільшення кількості вибірових дисциплін в оновленій ОНП 2020 року дозволяє здобувачам ВО реалізовувати власну траєкторію навчання відповідно до тематики наукового дослідження. Включення нових вибірових компонент (28% від кількості ВД в ОНП), які зумовлені пропозиціями роботодавців, відповідає потребам ринку праці та тематикам наукових досліджень здобувачів. Оптимізація ОК шляхом об'єднання двох обов'язкових ОК («Філософія науки та етика науковця», а також «Історія, концепції та сучасні досягнення науки») дозволяє формувати загальні компетентності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Враховуючи різний початковий рівень мовної підготовки здобувачів ВО, рекомендовано підсилити формування РН обов'язковим ОК 3 за рахунок включення відповідних вибірових компонентів. З метою полегшення формування навичок обробки і аналізу результатів експерименту, навчальний модуль математичного, інформаційного та статистичного спрямування, що формує РН 5, 8, 10, 11, пропонуємо збільшити за рахунок вибірових навчальних дисциплін. Проведення педагогічної (асистентської) практики лише у вигляді самостійної роботи, наштовхує на пропозицію включити аудиторне навантаження в навчальний план. Пропонуємо розглянути можливість розширити бази педагогічної (аспірантської) практики.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Перелік дисциплін та їхня логічна послідовність дає в цілому можливість досягнути програмні результати. Дотримано співвідношення кредитів ЄКТС у чотирьох компонентах, що забезпечують набуття необхідних компетентностей. ОНП цілком відповідає предметній області та нормативним вимогам щодо підготовки докторів філософії за критерієм 2. Оптимізація ОК, включення нових ОК, рівномірний розподіл вибірових та обов'язкових ОК є позитивними практиками. Вказані недоліки та рекомендації, що стосуються збільшення вибірових компонентів ОНП, перегляд форм проведення аспірантської практики жодним чином не знижують рівень відповідності за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова є чіткими та зрозумілими. Вони не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті у відкритому доступі (<http://onu.edu.ua/uk/abitur>) та у вкладці Відділу аспірантури та докторантури (<http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/vstupnykam>). На сайті кафедри розміщена інформація про всі можливості при навчанні в аспірантурі за ОНП (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/polymers>). В ході зустрічі із здобувачами встановлено, що правила вступу є прозорими, зрозумілими та знаходяться у вільному доступі. До того ж, існує практика перезарахування сертифікату TOEFL замість іспиту з іноземної мови (Афанасенко Елеонора).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за ОНП «Хімія» абітурієнту необхідно скласти Іспит зі спеціальності (Хімія) – http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/abitur/program_disciplines/aspirantura/Himiya_exam_aspirant.pdf) та Іспит з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська за вибором вступника). Програми іспитів щорічно переглядаються, оновлюються та містяться у відкритому доступі (<http://onu.edu.ua/uk/exam-postgraduate>).

Перелік тем, що виносяться на іспит враховують особливості ОНП та включають основні розділи хімії та додаткові теми (Металоорганічна хімія, Супрамолекулярна хімія, Нанохімія).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до «Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Polozhennya-kredity.pdf>) та «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/mobility.pdf>) здобувачі вищої освіти мають право здобувати окремі результати навчання у інших закладах вищої освіти України. Вказані положення розміщені у вільному доступі на сайті університету (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). Існує практика перезарахування сертифікату TOEFL замість вступного іспиту з іноземної мови (Афанасенко Елеонора), проте в ході навчання таких випадків не виявлено. На ОНП третього (освітньо-наукового) рівні вищої освіти поки відсутні факти участі здобувачів освіти у програмах академічної мобільності та участі у стажування в інших навчальних закладах. В той же час аспіранти активно долучаються до участі в закордонних конференціях та міжнародних заходах в Україні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Неформальна освіта на ОНП регулюється «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/poloz-neformal-osvita.pdf>). Визнання результатів можливе як для обов'язкових, так і для вибіркового компонентів в кількості до 10% від загального обсягу ОНП. Відповідно до положення не здійснюється визнання результатів отриманих у неформальній освіті, здобутих до початку навчання на відповідному рівні вищої освіти. Під час карантину здобувачі вищої освіти мали можливість брати участь у програмах неформальної освіти (на курсах Coursera). В ході експертизи встановлено, що практика визнання результатів неформальної освіти на даній програмі відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила вступу на освітню програму чіткі й зрозумілі та знаходяться на сайті у відкритому доступі. Особливості ОНП враховані в програмі іспиту з хімії. Розроблені чіткі правила зарахування/перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, та здобутих у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічний персонал має можливість брати участь у програмах неформальної освіти, які організовані університетом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутні випадки участі здобувачів освіти у програмах академічної мобільності та участі у програмах стажування в інших навчальних закладах за даною ОНП. Рекомендуємо активізувати роботу в даному напрямку і запровадити практику стажування здобувачів освіти за програмами міжнародного обміну.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В університеті забезпечено відкритість та доступність до ОНП, розроблено відповідні чіткі положення та процедури, що стосуються визнання результатів навчання у формальній та неформальній освіті, ознайомлення про такі програми відбувається на постійній основі. Нечисленні факти визнання результатів свідчать про необхідність більшу увагу звертати на участь здобувачів освіти в таких програмах. Програма в цілому відповідає вимогам критерію 3. Недоліки, що стосуються ОНП за даним критерієм, легко виправити.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Експертна група пересвідчилась, що освітній процес регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова, <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>, та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phddocs/pologennya_pidgotovka_PhD_aripantura.pdf. Наведені у самоаналізі форми та методи навчання і викладання загалом сприяють формуванню програмних результатів навчання заявлених в ОП. Організаційними формами на ОНП є лекції та семінарські заняття. Значний обсяг надається самостійній роботі і викладацькій практиці. За результатами бесіди зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що при організації освітнього процесу викладачі, разом із загальноприйнятими і звичайними методами навчання (лекції, практичні роботи, консультації), використовують інтерактивні, проєктні та інформаційні технології, пізнавальні завдання дослідницького характеру, тощо. Зазначені форми та методи навчання, а також вчасне та повне інформування щодо змісту кожного ОК відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та відповідно забезпечують його реалізацію в освітньому процесі. Результати опитування та аналіз результатів опитування свідчать http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_opp_phd_102-himiya.pdf, що здобувачі вищої освіти переважно задоволені процесом організації освітньої діяльності, формами та методами навчання та якістю викладання. В ОНП 2020 року представлені чотири складові, які визначені п.27 «Порядку підготовки здобувачів доктора філософії та доктора наук у ЗВО(наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2019 р. №261. Обсяг ОК у кредитах ЄКТС з кожного блоку визначено у відповідності до рекомендованих обсягів. Експертна група звернула увагу на проведення педагогічної (асистентської) практики лише у вигляді самостійної роботи http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/eduprogramm/chem/np_chem_phd_2020.pdf, можливо є потреба включити аудиторне навантаження. Також було наголошено на фінальній зустрічі, що враховуючи різний початковий рівень здобувачів мовної підготовки, є необхідність у збільшенні ОК з складової 4) володіння усною та письмовою англійською мовою, за рахунок вибіркового компонента. Експертна група зауважила на необхідності поєднання РН 5, 8, 10, 11 в ОК навчального модулю математичного, інформаційного та статистичного спрямування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу надається у повній мірі доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, що представлено у формі робочих програм для обов'язкових дисциплін, силабусів і робочих програм для вибіркового дисциплін. Силабуси, навчальні і робочі програми представлені у друкованому та електронному варіантах, останні розміщені у вільному доступі на сторінці факультету <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsyplyny>. Варто відзначити, що на факультеті визначено єдині рекомендації щодо складання ПНД, РПД, С і навіть екзаменаційних білетів, які у вільному доступі розміщені на сторінці факультету (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsyplyny>) в розділі «викладачам». При аналізі цих рекомендацій ЕГ зауважила, що в силабусах доцільно було б більш детально описати розподіл балів та форми оцінювання для здобувачів, хоча при цьому варто зазначити, що в окремих силабусах такий детальний опис присутній. Експертна група уважно ознайомилась з такою документацією і зазначає, що суттєві помилки в ПНД, РПД, С відсутні. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідних інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. У ході розмови із здобувачами (Бучко О.) було підтверджено, що на першому занятті викладач повідомляє аспірантам інформацію щодо мети, змісту та очікуваних результатів навчання, контрольних заходів та критеріїв оцінювання за ОК. Інформація конкретизується та повторюється у процесі навчання перед відповідними видами навчальної роботи або контрольними заходами. Про проведення контрольних заходів викладач повідомляє аспірантів не пізніше як за тиждень. Викладачі спілкуються з аспірантами за допомогою онлайн ресурсів – електронної пошти, повідомлень через соціальні мережі, Zoom-конференцій тощо. Графіки організації освітнього процесу, розклад занять, сесій оприлюднюються на веб-сторінці <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень забезпечується під час реалізації освітньої складової індивідуального плану кожного аспіранта (виконання індивідуальних, творчих завдань, створення проектів), і більшою мірою при виконанні наукової складової. Студентоцентрикований підхід знайшов своє відображення у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf. Теми дисертаційних робіт аспірантів дотичні напрямом наукових досліджень керівників та пріоритетним напрямкам наукової діяльності факультету. Аспірант виконує наукове дослідження і, в залежності від його тематики, вільно обирає дисципліни (15 з 45 кредитів ЄКТС), що відповідають його науковим інтересам. Аспіранти факультету хімії та фармації постійно приймають участь у науково-практичних конференціях різних рівнів, де мають можливість доповідати про результати власних досліджень, мають численні публікації в індексованих виданнях, постійно публікуються у науковому журналі "Вісник Одеського національного університету. Хімія" на безоплатній основі. Зокрема, при проведенні опитування здобувачів, експертну групу було проінформовано, що аспірантки Бучко О., Афанасенко Е. під час акредитації приймають участь XVIII Науковій конференції "Львівські хімічні читання - 2021" Аспіранти, в межах визначених напрямків власних досліджень, на безоплатній основі залучені до виконання д/б тем «Структурно-функціональні принципи генерації нових матеріалів для технічного та біомедичного використання на основі металокомплексів органічних хелантів» (2016-2018 рр. ДР №0116U001493) «Обґрунтування вибору методів концентрування, розділення та визначення мікрокількостей речовин з близькими фізико-хімічними властивостями» (ДР № 0115U001937) та «Розробка теоретичних основ регулювання активності металокомплексних каталізаторів знешкодження 2 газоподібних токсичних речовин» (2017-2019, ДР №0117U001107). За результатами опитування науково-педагогічних працівників, здобувачів ВО та інформацією, що представлена на сторінці факультету <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist/aspirant-himiya>, експертна група робить висновок, що всі зазначені форми поєднання навчання і досліджень мають практичну реалізацію в освітньому процесі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf> та Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>, оновлення змісту навчальних дисциплін, а також форм і методів викладання з урахуванням сучасних практик та наукових досягнень проводиться систематично. Знання та вміння здобуті науково-педагогічними працівниками під час підвищення кваліфікації, участі у конференціях, семінарах, тренінгах. Про це свідчать документи щодо впровадження результатів наукових досліджень у навчальний процес <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>, а також розмова з викладачем Чайковською Мариною про роботу аспірантів та викладачів в рамках Співробітництва ОНУ з академією ЦИСКО та впровадження результатів цієї роботи до ОК 2 «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність». Враховуючи різну векторність наукових інтересів аспірантів, експертна група вважає за доцільне частіше проводити оновлення ОП, вводити ВД релевантні науковим дослідженням, що проводять здобувачі ВО третього освітньо-наукового рівня. Так, в ОП 2016 року дисципліни вільного вибору частково відповідають науковим інтересам аспірантів Плюти В. (2022 рік закінчення аспірантури), Демчук А. (2023 р.з.), а в ОП 2020 року дисципліни вільного вибору частково відповідають науковим інтересам аспіранта Бенета С.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО забезпечує вільний та рівний доступ учасників освітнього процесу до інформації про наявні програми академічної мобільності. З цією метою створена система інтернаціоналізації освіти, що складається з Відділу міжнародного наукового співробітництва <http://onu.edu.ua/uk/inter-depart>, Інституту міжнародної освіти <http://onu.edu.ua/uk/intern-institute>, Центру культури і мови <http://onu.edu.ua/uk/culture/languages>. Інтернаціоналізація навчання, викладання та наукові дослідження ОНАХТ регламентуються документами: «Стратегічні пріоритети розвитку ОНУ імені І.І. Мечникова на 2020-2025 роки» <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>, Положення про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>. Керівництво університету озвучило подальші перспективи ЗВО у напрямку інтернаціоналізації діяльності університету та конкретні заходи, проведені з цією метою. Експертна група пересвідчилась у достовірності інформації, наданої у відомостях СО щодо участі у наукових міжнародних програмах аспірантів Стельмаха С., Афанасенко Е., Плюти К. і у відповідності цих програм наукової діяльністю факультету хімії та фармації. Всі аспіранти і викладачі факультету приймають активну участь у міжнародних наукових конференціях та публікують статті в закордонних рейтингових виданнях <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО успішно поєднує навчання та дослідження в рамках ОНП. Здобувачі вчасно ознайомлені зі змістом ОК, з термінами, порядком та критеріями оцінювання. Наявні силабуси з усіх дисциплін вільного вибору, створені єдині рекомендації щодо складання і оформлення ПНД, РПД, С. Аспіранти та викладачі здійснюють активну наукову діяльність, в тому числі в рамках міжнародного співробітництва ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано виправити планування асистентської практики (і відповідно її оформлення у навчальному плані) лише у вигляді самостійної роботи, оскільки фактично здобувачі відвідують і проводять аудиторні заняття. Враховуючи різний початковий рівень здобувачів мовної підготовки, рекомендовано збільшити ОК складової 4 за рахунок вибіркового компонента або ж збільшити обсяг самостійної роботи та індивідуальних консультацій. Навчальний модуль математичного, інформаційного та статистичного спрямування представлений малою кількістю ОК що ускладнює формування навичок обробки і аналізу результатів експерименту. Рекомендовано ввести у навчальний процес пізнавальні завдання дослідницького характеру математичного, інформаційного та статистичного спрямування, дотичні до дисертаційних досліджень здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Констатуємо загальну відповідність навчання і викладання за ОП студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; реалізації ОП до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей. Вказані недоліки не є суттєвими, а ЗВО має можливість і спроможність реалізувати рекомендації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Аналіз звіту-самоаналізу, сайту ЗВО, інтерв'ювання адміністративного персоналу, викладачів і студентів дозволяє стверджувати, що критерії оцінювання та форми контрольних заходів оцінювання здобувачів вищої освіти загалом є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити результати навчання для окремого освітнього компоненту та ОП в цілому. Вони заздалегідь оприлюднені та доступні для всіх суб'єктів освітнього процесу. На рівні ЗВО такі форми регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>), Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-orgkontrol.pdf>) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

(http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phddocs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Усі навчальні дисципліни ОНП мають розроблені та затверджені робочі програми, а вибіркові ОК мають додатково силабуси. Силабуси і робочі програми до кожної ОК представлені у друкованому та електронному варіантах, останні розміщені у вільному доступі на сторінці факультету <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsyplyny>. Робочі програми мають розділи «Методи контролю», «Питання до підсумкового контролю», «Розподіл балів, які отримують здобувачі». Силабуси містять розділ «Оцінювання». Підсумковий контроль і оцінювання результатів навчання аспірантів здійснюється під час сесії раз на рік. На думку здобувачів, інформація щодо контрольних заходів та критерії оцінювання є повною, чіткою і зрозумілою, а за потреби, додаткову інформацію вони завжди отримують від викладачів окремих дисциплін, або наукових керівників. Здобувачка ВО Кюсе О. підтвердила, що проміжкові атестації відбуваються двічі на рік: в травні відбувається заслуховування аспірантів на засіданні кафедри, у вересні – на вченій раді факультету, про них аспіранти повідомлені завчасно. Зав. відділу аспірантури та докторантури Ружицька О., підтвердила, що аспірантів інформують про терміни атестації та про заповнення супровідних документів атестації за місяць до її проведення. Графік заліково-екзаменаційної сесії аспірантів

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідний стандарт відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткі і зрозумілі, доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Процедура проведення контрольних заходів і порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів здійснюється відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>. Згідно пп. 3.2 та 3.3. даного Положення аспіранти мають право вносити зміни до індивідуального навчального плану за умов особливих обставин, які затверджуються рішенням вченої ради факультету. Однак при опитуванні аспірантів, керівника відділу аспірантури та докторантури Ружицької О. експертна група не змогла однозначно з'ясувати які саме особливі обставини дозволяють змінювати індивідуальний план, зокрема, терміни та порядок проведення контрольних заходів, а також процедуру таких змін. У ході бесіди аспіранти підтвердили, що ознайомлення здобувачів ВО з процедурою проведення контрольних заходів відбувається на початку вивчення навчальної дисципліни. Про проведення відповідного контрольного заходу викладач повідомляє за тиждень. Спірні питання з проведення екзаменаційної сесії розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначається наказом ректора університету. Стейкхолдери під час інтерв'ю вказали, що випадків конфліктних ситуацій щодо оцінювання ЗО, а також застосування процедур врегулювання конфлікту інтересів за час існування ОП не було. Графік заліково-екзаменаційної сесії аспірантів щорічно розміщується на веб-сторінці відділу аспірантури та докторантури <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>. Результати інтерв'ювання здобувачів і студентського активу показують, що аспіранти задоволені об'єктивністю оцінювання навчальних досягнень та вважають правила проведення контрольних заходів чіткими і зрозумілими. Опитування також показало, що аспіранти інформовані про можливість повторного проходження поточних контрольних заходів викладачами відповідних дисциплін; вони позитивно оцінюють об'єктивність екзаменаторів та повноту доведеної до них інформації щодо можливостей запобігання конфліктних ситуацій. Результати опитування здобувачів вищої освіти рівня рівня PhD, які навчаються за ОНП «Хімія» 2020 і 2021рр. (представлено у додаткових документах) показують, що переважна більшість аспірантів ознайомлений з порядком перекладання заліків, іспитів та оскарження результатів заліків, іспитів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗВО і регламентуються наступними документами: Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf. Опитування аспірантів та представників студентського самоврядування показало їх високу інформованість щодо принципів дотримання академічної доброчесності. Встановлено, що здобувачі вищої освіти регулярно інформуються представниками деканату, викладачами щодо дотримання принципів академічної доброчесності. ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, показовими в цьому є заходи, які регулярно проводить бібліотека університету. Бібліотека університету, за словами директора Подрезової М.О., регулярно проводить інформаційні заходи та тренінги щодо популяризації академічної доброчесності; інформація про подібні заходи постійно оновлюється на веб-сторінці бібліотеки. ОНУ є учасником міжнародного проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ Initiative), в рамках якого викладачі і здобувачі освіти, зокрема факультету хімії та фармації, взяли участь у опитуванні з питань якості освіти і академічної доброчесності, зокрема. <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentzabezpechennia-iakosti-osvity>. Варто відмітити, що активність аспірантів

у практичному використанні принципів академічної доброчесності висока, їх публікації успішно проходять перевірку на наявність академічного плагіату в індексованих виданнях, у фаховому виданні «Вісник Одеського національного університету. Серія: Хімія», жодного випадку некоректного посилання у роботах здобувачів ОП «Хімія» PhD не виявлено. Як додаткові заходи популяризації академічної доброчесності варто відзначити функціонування електронної скриньки довіри університету <http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>, скринька довіри на факультеті хімії та фармації, анонімне анкетування здобувачів вищої освіти «Якість викладання».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, а також послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Висока активність аспірантів у популяризації та практичному використанні принципів академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано ознайомити учасників освітнього процесу з порядком, процедурою та термінами внесення змін до індивідуального навчального плану за умов особливих обставин, зокрема, щодо проведення контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За критерієм 5 суттєвих недоліків не виявлено, тому констатуємо загальну відповідність. Для реалізації ОП за критерієм 5 ЗВО використовує традиційні форми та методи контролю без інноваційних інструментів.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі детального вивчення документів, які підтверджують академічну та/або професійну кваліфікацію науково-педагогічних працівників, експертна група стверджує, що надана інформація у відомостях про самооцінювання ОП є достовірною, а науково-педагогічні працівники мають високий рівень кваліфікації у відповідності до освітніх компонентів, які вони викладають на цій ОП. ЕГ зазначає, що спеціальності та професійні кваліфікації всіх викладачів відповідають дисциплінам, які вони викладають на ОП «Хімія» рівня PhD. Інформацію про викладацький склад кафедр та професійну діяльність викладачів оприлюднено на сайтах кафедр <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/analytical>. У здобувачів вищої освіти позитивні враження від професіоналізму викладачів за ОП, наукових керівників, що підтверджено в процесі зустрічей та аналізом результатів опитування здобувачів вищої освіти рівня PhD, які навчаються за ОП «Хімія». До викладання на ОП залучено 10 докторів наук, 9 кандидатів наук. За результатами аналізу звіту самооцінювання, сайту ЗВО, інтерв'ювання викладачів і студентів, експертна комісія вважає обґрунтованою відповідність викладачів там дисциплінам, що вони викладають на ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП здійснюється відповідно до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ОНУ http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz_naukped, в якому показаний порядок оголошення конкурсного відбору, прийняття документів для попереднього розгляду конкурсною комісією,

процедуру обговорення кандидатур та попереднє обрання на посади НПП в структурних підрозділах, заключний порядок розгляду документів та обрання на посади НПП вченою радою університету/факультету. За результатами співбесіди з науково-педагогічними працівниками, та ознайомленням з відповідними нормативними документами засвідчуємо, що конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Прозорість конкурсного відбору забезпечується за рахунок публічного оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад, враховуються професійні здобутки претендента (науковий ступінь, вчене звання, стаж і досвід роботи, науковий та методичний рівень проведення занять) професійна відповідність дисципліні, яку він буде забезпечувати. Термін контрактів НПП складає 3-5 років. Нач. відділу кадрів Бахір О.М зазначила, що термін контракту переважно залежить від рівня кваліфікації НПП, а також враховано позицію викладачів у загально-університетському рейтингу, що на нашу думку, забезпечує достатню об'єктивність в оцінці роботи НПП. Ректор університету Труба В.І. вказав, що при продовженні контракту обов'язково враховується наукова активність викладачів та наукове стажування.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП здійснюється у відповідності до Положення «Про хіміко-фармацевтичний навчально-науковий комплекс Міністерства освіти України і Національної академії наук України» http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Pologenya_pro_stvorenya_him_kopleksu.pdf, до численних договорів між факультетом хімії та фармації та НДІ <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>. Досить тісні взаємовигідні зв'язки між факультетом і ТДВ «Інтерхім» стосуються також і реалізації освітнього процесу на ОНП. Так для аспірантів 2 року навчання проводились виїзні лекції співробітниками ТДВ «Інтерхім» Стельмахом І., Єгоровою А.В.; проведено екскурсії дотично до ВД 2.8 і ВД 2.13. В якості наукового керівника аспіранта Стельмаха С. залучено на умовах погодинної оплати Чл.-кор. НАН України Кузьміна В.Є., який обіймає посаду завідувача відділом молекулярної структури та хемоінформатики Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України; в якості другого наукового керівника аспіранта Бенета С. залучено на безоплатній основі співробітника цього ж інституту д.б.н. Ларіонова В.Б. Фізико-хімічного інститут ім. О. В. Богатського НАН України та ТДВ «Інтерхім» надає власну науково-дослідну базу та матеріальні ресурси для виконання аспірантами власних наукових досліджень. Як свідчать опитування роботодавців, така співпраця є взаємовигідною: переважна більшість співробітників вищевказаних організацій є випускниками факультету хімії і фармації.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців до аудиторних занять не залучались, як вказано у відомостях СО, це також визнала гарант ОНП Сейфуліна І.Й. З огляду на те, що мета ОНП визначає також підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, а стейхолдерами у відомостях СО вказані і інші ЗВО, експертна група вказала на фінальній зустрічі на необхідність активізації співпраці з іншими ЗВО, зокрема залучення до аудиторних занять викладачів ЗВО, проведення спільних лекційних занять, круглих столів та ін.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів шляхом підвищення їх фахової майстерності через залучення до участі у міжнародних проектах і програмах стажування. Документами, що регламентують систему професійного розвитку викладача, є Статут <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf> і Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/polozpidvishennyavalifikatsii_12112020.pdf. Проректор з науково-педагогічної роботи Ніколаєва М.І. розповіла про роботу Центру мовної підготовки та мовної сертифікації http://onu.edu.ua/uk/kurs_y-tsentrmovnoipidhotovkytamovnoi-sertyfikatsii; що у 2020 р. ОНУ отримав ліцензію на 3000 безкоштовних підписок на освітню онлайн-платформу Coursera. <http://onu.edu.ua/uk/osvita/onu-imeni-i-i-mechnykova-otrymavlitsenziuna-3000bezkoshtovnykh-pidpysok-na-osvitniu-onlainplatformu-coursera>; про активну участь ЗВО у проекті «Ініціативи якості освіти». Підвищення кваліфікації здійснюється згідно з планом-графіком на підставі угод між університетом та закладами-виконавцями <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>. Лише у 2020 році, за словами начальника НДЧ Копійки О.К. іноземне стажування пройшли з викладача факультету: Шевченко О.В., Кобернік А.О., Хома Р.В., хоча в силу об'єктивних причин ці стажування відбувалися у формі вебінарів. Професійний розвиток викладачів відбувається також шляхом їх залучення до наукової роботи з оплатою в межах виконання держбюджетних тем МОН.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

За особливі успіхи у вирішенні сучасних наукових проблем на світовому рівні і використання у роботі знання іноземної мови, викладачам встановлювалися надбавка до заробітної плати до 2019 (п. 5.12 Статуту [http://onu.edu.ua/pub/bank /userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf](http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf)), таку практику керівництво планує відновити найближчим часом. За рішенням Вченої ради ОНУ викладачі представляються до державних і урядових нагород, присвоєння почесних звань, відзначення преміями, грамотами тощо. ЗВО намагається матеріально стимулювати професійний розвиток викладачів. Зокрема, розмір відряджень пов'язаних з участю в наукових конференціях відшкодовується аспірантам і викладачам, а на час стажування для викладачів зберігається ЗП.П. Публікації у фаховому виданні (категорія Б) «Вісник Одеського національного університету. Серія: Хімія» для аспірантів і викладачів ЗВО здійснюється на безоплатній основі. Керівництво закладу наголосило, що знаходить можливість преміювати молодих вчених, які захистили кандидатські дисертації до 30 років, докторські до 45 років та виплачувати матеріальні заохочення до грамот і подяк, що було підтверджено у розмові з викладачами факультету. У ході бесіди з представниками ТДВ «Інтерхім» було з'ясовано, що підприємство здійснює преміювання викладачів і аспірантів факультету шляхом надання цільових стипендій, аспіранти і викладачі підтвердили, що такі заходи їх стимулювання мають місце.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кадровий склад факультету, що включає Заслужених діячів науки і техніки України, докторів та кандидатів наук, вносить вагомий внесок у розвиток науково-технічного потенціалу в регіоні. Всі науково-педагогічні працівники мають високий рівень кваліфікації у відповідності до освітніх компонентів, які вони викладають на ОНП «Хімія» PhD.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Експертною групою були надані рекомендації щодо використання додаткових ресурсів для підвищення фахової та професійної майстерності викладачів, зокрема, в рамках співпраці з іншими ЗВО, у тому числі і зарубіжними, зокрема, було рекомендовано активно використовувати дистанційні форми співпраці з іншими ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики вважаємо, що ОНП за спеціальністю «Хімія» відповідає рівню В за критерієм 6. ЗВО активно працює в напрямку постійного підвищення фахового і професійного розвитку викладачів, збереження репутації та традицій факультету хімії та фармацевції ОНУ імені І.І. Мечникова як відомого наукового центру

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП «Хімія» загалом забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Для реалізації освітнього процесу факультет хімії та фармацевції має достатні за площею приміщення, які відповідають діючим санітарно-технічним нормам, забезпечують проведення всіх видів підготовки і науково-дослідної роботи студентів, передбачених цією ОНП та мають доступ до безоплатного користування Wi-Fi мережею. Заняття відбуваються в навчальних аудиторіях, три з яких забезпечені стаціонарними мультимедійними проекторами. Для проведення лабораторних та дослідницьких робіт на факультеті є 28 лабораторії та 16 спеціальних кабінетів, для пошуку інформації та написання статей є 2 комп'ютерних класи з наявним доступом до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Здобувачі ВО мають доступ до науково-методичних розробок викладачів кафедри, в тому числі і на платформі Moodle. Крім того, ЕГ відзначає наявність в ОНУ ліцензії на роботу із прекурсорами. Аспірантам доступні фонди Наукової бібліотеки ОНУ

(<http://lib.onu.edu.ua/>) і факультету. Наукова бібліотека ОНУ має підписку до пошукових платформ Web of Science, East View, EBSCOhost та забезпечена періодичними науковими фаховими виданнями. Зокрема бібліотека має доступ до вибірки більш ніж 400 000 повнотекстових фахових статей. Центр навчальної літератури бібліотеки містить 3 комп'ютерних класи з мережею інтернет; обсяг фондів навчальної та наукової літератури – понад 3,5 млн. примірників (<http://onu.edu.ua/uk/science/scientific-library>). Крім того, НПП та здобувачі ВО в рамках угоди про співробітництво мають змогу користуватися обладнанням та фондами бібліотеки Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України. Для іногородніх аспірантів є можливість поселитися у гуртожитку, будівля якого відповідає санітарно-технічним нормам та обладнана необхідними меблями. Однак, як вказано у відомостях СО і за словами здобувачів ВО, на факультеті спостерігається нестача сучасного обладнання для виконання унікальних досліджень. Аналіз результатів анкетування аспірантів за 2020 та 2021 рр. (http://onu.edu.ua/pub/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannya_Himiya_PhD.pdf) також демонструє бажання здобувачів ВО покращити МТБ факультету у розрізі оснащення лабораторій сучасними коштовними приладами. Тому ЕГ рекомендує адміністрації ЗВО прикласти зусиль до вирішення даної проблеми шляхом більш активного залучення спонсорів та меценатів, активізації міжнародного співробітництва, а також участі у відповідних інфраструктурних проєктах та програмах.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Після проведених онлайн-зустрічей (02-03.06.2021) з академічним персоналом, зі здобувачами ВО та з завідувачкою відділом наукової бібліотеки Мурашко О.С., експертна група констатує наступне: адміністрація ОНУ створює належні умови для задоволення потреб та інтересів викладачів і здобувачів ВО та забезпечує їм безоплатний доступ до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів (бібліотечні фонди, безоплатний Wi-Fi), потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП «Хімія». Інформаційна підтримка аспірантів під час виконання дисертаційної роботи забезпечується безкоштовним доступом до ресурсів наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. З 2010 року у Науковій бібліотеці ОНУ (<http://lib.onu.edu.ua/>) було створено інституційний репозитарій відкритого доступу як платформи для інтеграції у світовий інформаційний простір, в якому розміщено 1057 публікацій хімічного напрямку. Аспіранти та викладачі мають доступ до вибірки більш ніж 400 000 повнотекстових статей. Крім того, публікації у фаховому виданні «Вісник Одеського національного університету. Серія: Хімія» для аспірантів і викладачів ОНП здійснюється на безоплатній основі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Члени експертної групи дійшли висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу, та задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Навчальний корпус факультету хімії та фармації відповідає санітарним нормам, лабораторії обладнані витяжними шафами, системами вентиляції, аптечками та засобами пожежогасіння. Проведено ремонт приміщень факультету, заміну електричної мережі, гідрантів, охоронної та протипожежної сигналізації. В лабораторіях наявні необхідні інструкції з охорони праці, а всі аспіранти щороку проходять необхідний інструктаж із ОП, ТБ і ПБ на робочому місці. В університеті функціонує Психологічна служба (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>), метою якої є психологічне забезпечення та підвищення ефективності навчального і наукового процесу, захист психічного здоров'я і соціального благополуччя студентів і співробітників університету. Для задоволення потреб здобувачів в ОНУ розвинута матеріально-технічна база: наукова бібліотека з наявністю електронного репозитарію (<http://lib.onu.edu.ua/>), різні спортивні споруди (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/chairs/sport>), оздоровчо-спортивна база відпочинку «Чорноморка» (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/chornomorka>), студентський центр культури та дозвілля ОНУ (http://onu.edu.ua/uk/culture/culture_center). Для дозвілля студентів у гуртожитках облаштовано сучасні спортивні кімнати, кімнати для самостійної підготовки, безоплатний Wi-Fi. Для створення середовища, що відповідає інтересам молодих науковців, в ОНУ імені І.І. Мечникова діє Наукове товариство студентів та молодих вчених університету (<http://onu.edu.ua/uk/science/young-academ>), метою якого є інтеграція і консолідація молодих науковців.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група, за результатами аналізу відкритих електронних ресурсів ОНУ та онлайн-зустрічей (02-03.06.2021), дійшла до висновку, що здобувачам вищої освіти за ОНП, яка акредитується, надається належна освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Координатором такої підтримки виступає деканат факультету хімії та фармації та відділ аспірантури та докторантури. Необхідна освітня, інформаційна та організаційна підтримка здобувачів ВО реалізується через викладачів, завідувачів кафедр, наукових керівників, з використанням дошки оголошень, соціальних мереж, а також офіційних сайтів факультету (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem>) та відділу аспірантури та докторантури (<http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>), де можна знайти інформацію щодо ОНП, навчальних

матеріалів, програм дисциплін, програми та звітної документації педагогічної (асистентської) практики, графіка освітнього процесу, розкладу занять, графіка заліково-екзаменаційної сесії та іншу корисну для аспірантів інформацію. Також на ОНП запроваджено практику розміщення навчально-методичних матеріалів на платформі Moodle та проведення колективних зустрічей з аспірантами для з'ясування питань, пов'язаних із навчанням та науковою діяльністю. Соціальна підтримка аспірантів здійснюється шляхом різнопланових консультацій Психологічної служби (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>) та Юридичного центру (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>), а також організації оздоровлення та відпочинку на базі відпочинку «Чорноморка» (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/chornomorka>). Аспірантам, які навчаються на денній формі навчання, виплачують академічну стипендію (згідно п. 2.12 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Крім того, для здобувачів ВО та НПП передбачена спеціальна стипендія від ТДВ «Інтерхім». Згідно з аналітичного звіту 2021 року Центра забезпечення якості освіти (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannia_Himiya_PhD.pdf): 77,8% респондентів вказали, що отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання; 66,7% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає необхідність; 88,9% респондентів вказали, що отримують корисні настанови та вичерпні консультації щодо навчального процесу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Організація забезпечення доступу до освітніх програм особам з особливими фізичними потребами в ОНУ здійснюється згідно Закону України про вищу освіту та Статуту ОНУ (п. 2.2, <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>). Треба зазначити, що на даний момент серед здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, осіб з особливими потребами немає. Проте, як запевнила заступник декана з навчальної роботи Раскола Л.А. під час онлайн-зустрічі, у разі появи здобувача з особливими фізичними потребами для нього буде організовано навчальний процес лише на першому поверсі. Слід зазначити, що така практика вже успішно використовувалася на факультеті хімії та фармації раніше. До того ж, у разі потреби такі здобувачі можуть отримати психологічну підтримку Психологічної Службою ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>), а також (в разі неможливості щоденно відвідувати навчальні заняття) вони мають змогу навчатись за індивідуальним графіком (за наявності відповідних документів). Крім того, згідно Правил прийому до ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/abitur>) у разі подання документів на участь у конкурсному відборі особами з особливими освітніми потребами ОНУ імені І.І. Мечникова забезпечує відповідні умови для проходження ними вступних іспитів та співбесід. Таким чином, ОНУ створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Проте експертна група зазначає, що будівля факультету хімії та фармації не обладнана ліфтами та пандусами, оскільки вона є пам'ятником архітектури. Тому ЕГ рекомендує адміністрації ОНУ розробити Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ОНУ, а також назначити осіб або створити службу відповідальну за виконання даного порядку супроводу.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Експертна група, за результатами аналізу відкритих електронних ресурсів ОНУ та онлайн-зустрічей (02-03.06.2021), встановила, що в університеті, починаючи з 2020 року, наявна зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Нормативними документами, що регулюють політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій, є: Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-konfliktov.pdf>), Антикорупційна програма ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>) та Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ОНУ імені І.І. Мечникова (п.3.37, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/pologennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Зокрема, для вирішення конфліктних ситуацій в ОНУ є постійно діюча Комісія з урегулювання конфліктних ситуацій, що здійснює заходи з навчання учасників освітнього процесу щодо попередження конфліктних ситуацій, надає інформаційну та консультативну підтримку, отримує і розглядає скарги (<http://onu.edu.ua/uk/structure/filials/leadership>). До того ж, у разі виникнення будь-якої конфліктної ситуації, факту зловживань, корупційних проявах тощо, здобувач ВО може безпосередньо звернутися з заявою чи клопотанням до гаранта ОНП, завідувача кафедри, декана та ректора, а також може висловити свої претензії через «Телефон довіри» або ж на електронну скриньку довіри, dovira_lnu@ukr.net (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>). Таким чином, політика ОНУ, яка реалізується, зокрема, і на факультеті хімії та фармації, спрямована на запобігання виникненню конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу. Тому за період дії ОНП «Хімія» випадків конфліктних ситуацій не було. Згідно анкетування аспірантів (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannia_Himiya_PhD.pdf) у 2021 році, 88,9% респондентів на запитання «Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті» та «Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності» дали відповідь «Цілком погоджуюсь».

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група відмічає наступні сильні сторони та позитивні практики: Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП «Хімія» забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. При цьому ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП «Хімія»; Бібліотека забезпечена періодичними науковими фаховими виданнями, доступом до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science; Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО та дозволяє задовольнити їхні особисті потреби та інтереси; Здобувачам ВО надається освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка; В ОНУ наявна зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Незважаючи на те, що матеріально-технічні ресурси загалом забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН, експертна група рекомендує адміністрації ЗВО прикласти зусиль до покращення МТБ факультету у розрізі оснащення лабораторій сучасними коштовними приладами шляхом залучення спонсорів та меценатів, міжнародного співробітництва, а також участі у відповідних інфраструктурних проєктах та програмах. До того ж, з метою створення належних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, ЕГ рекомендує адміністрації ОНУ розробити Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ОНУ, а також назначити осіб або створити службу відповідальну за виконання даного порядку супроводу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Проте адміністрації університету й факультету потрібно надалі розвивати матеріально-технічну базу факультету, що безумовно буде сприяти зростанню якості освіти за ОНП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Порядок розробки, затвердження, реалізації та моніторингу освітніх програм регулюється Положенням про освітні програми в ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>), яке регламентує вимоги до освітніх програм, принципи та процедури їх розробки, моніторингу і періодичного перегляду. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності в університеті функціонує згідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>), Положення про моніторинг якості освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), Положення про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_opytuvanya2020.pdf) та Політики забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>). На рівні університету, постійний моніторинг ОНП здійснюється Центром забезпечення якості освіти (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaкости-osvity>), основною метою діяльності якого є впровадження, розбудова й ефективне функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Процедура затвердження проєкту оновленої ОНП передбачає здійснення зовнішньої (громадське обговорення) та внутрішньої (НМК факультету, НМР ОНУ) експертизи. Слід зазначити, що ОНП «Хімія» вперше введено в дію у вересні 2016 року (протокол №1 Вченої ради ОНУ від 27.09.2016 року), проте перегляд і оновлення програми відбулися тільки у 2020 році (протокол №8 Вченої ради ОНУ від 30.06.2020). Як результат, було оптимізовано зміст ОНП (узагальнено компетентності та програмні результати навчання); введено нові обов'язкові (ОК 4 «Інформаційні технології у науковій діяльності») та вибіркові (ВД 1.2, ВД 1.4, ВД 1.5, в тому числі й фахові вибіркові компоненти, дотичні до тем дисертаційних робіт здобувачів:

ВД 2.7, ВД 2.8, ВД 2.10 та ВД 2.14) дисципліни; введено ОК 1 «Філософія науки та етика науковця» шляхом об'єднання дисциплін «Методологія та філософія наукових досліджень» та «Професійна етика викладача та науковця»; введено ОК 5 «Історія, концепції та сучасні досягнення хімії» шляхом об'єднання дисциплін «Історія, концепції та проблеми науки» та «Сучасні досягнення науки. Таке оновлення проведено з метою збільшення часу для виконання експерименту й підготовки дисертації не зменшуючи ефективності навчальної складової. Проте, експертна група вважає, що процедура перегляду змісту ОНП третього рівня вищої освіти повинна передбачати врахування можливих змін дослідницьких інтересів аспірантів кожного року вступу (а не раз на чотири роки), тому ЕГ рекомендує робочій групі разом з усіма категоріями стейкхолдерів частіше долучатися до процедур перегляду та оновлення ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами онлайн-зустрічі зі здобувачами вищої освіти (02.06.2021) експертна група з'ясувала, що здобувачі ВО безпосередньо залучені до процесу перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості шляхом участі у засіданнях кафедр та вченої ради факультету. Зокрема про це свідчить витяг з протоколу №6 засідання кафедри аналітичної та токсикологічної хімії від 15 січня 2020 року, згідно якого, аспіранти Плюта К.В. та Барбалат Д.О. були учасниками засідання. Також слід зазначити, що аспіранти Плюта К.В. та Бучко О.В. є членами робочої групи для здійснення моніторингу, перегляду та оновлення ОНП "Хімія" (витяг з протоколу №5 вченої ради факультету хімії та фармації від 27 грудня 2019 року). Оцінка та пропозиції здобувачів ВО щодо змісту ОНП та забезпечення її якості збираються також шляхом щорічного анонімного анкетування (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_opp_phd_102-himiya.pdf) та особистого спілкування з науковими керівниками, завідувачами кафедр, гарантом ОНП. Зокрема, аспірантка Кюсе О.О. повідомила, що в оновленій ОНП 2020 року було враховано наступні пропозиції аспірантів: 1) об'єднати дисципліни «Методологія та філософія наукових досліджень» та «Професійна етика викладача та науковця» в один обов'язковий ОК 1 «Філософія науки та етика науковця»; 2) додати нові дисципліни фахового спрямування до переліку вибіркових (було додано ВД 2.7, ВД 2.8, ВД 2.10 та ВД 2.14). Питання щодо внутрішнього забезпечення якості ОНП обговорюються і схвалюються на Вчених радах факультетів та університету з участю представників студентського самоврядування та первинної профспілкової організації, що регламентовано Статутом ОНУ (Розділ 11) (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>). Зважаючи на позитивний приклад внесення пропозицій здобувачами ВО у зміст ОНП, ЕГ рекомендує аспірантам продовжувати активно долучатися до процедур забезпечення якості ОНП, обговорення та удосконалення змісту навчальних дисциплін як рівноправних партнерів, а робочій групі ОНП проаналізувати результати анкетування здобувачів ВО у 2021 році (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannia_Himiya_PhD.pdf) та розглянути їх на наступних планових засіданнях кафедр, факультету, НМР.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами зустрічі з роботодавцями (02.06.2021) ЕГ з'ясувала, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу перегляду ОНП. Зокрема про це свідчить витяг з протоколу №8 засідання кафедри аналітичної та токсикологічної хімії від 1 червня 2020 року, згідно якого, завідувач науково-дослідної аналітичної лабораторії ТДВ «Інтерхім» проф. Єгорова А.В. разом з доцентом кафедри Снігуром Д.В., враховуючи тематику дисертаційних робіт аспірантів кафедри, запропонувала вибірккову дисципліну «Спектральні методи визначення слідових кількостей неорганічних речовин» замість дисципліни «Сучасні спектроскопічні методи аналізу». Як результат, дана пропозиція була ухвалена та відображена у ОНП 2020 року. Про це повідомила й сама проф. Єгорова А.В. під час зустрічі. Також слід відзначити, що завідувача відділу молекулярної структури та хемоінформатики Фізико-хімічного інституту імені О.В. Богатського НАН України член-кор. НАН проф. Кузьміна В.Є. було включено до складу робочої групи для здійснення моніторингу, перегляду та оновлення ОНП "Хімія" (витяг з протоколу №5 вченої ради факультету хімії та фармації від 27 грудня 2019 року). Про це повідомив й сам проф. Кузьмін В.Є. під час зустрічі. До того ж, директор з виробництва ТДВ «Інтерхім» Стельмах І.Б. повідомив ЕГ, що у 2016 році він надавав робочій групі рекомендацію додати до ОНП дисципліну «Сучасна аналітична хімія в дослідженнях якості і безпеки речовин, матеріалів та стану довкілля», яка досі є у ОНП як ВД 2.13. Крім того, на сайті факультету (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>) можна знайти відгуки та рецензії на ОНП від потенційних роботодавців (керівників різних наукових установ Одещини). Про співпрацю з роботодавцями також свідчать регулярні зустрічі магістрів та аспірантів факультету з представниками ТДВ «Інтерхім» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/Zustrich_aspirantiv_z_robotodavcyamy_Interhim.pdf). Важливо, що роботодавці та їх об'єднання мають змогу висловлювати пропозиції під час громадського обговорення проекту ОП (Громадське обговорення, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>), а також надсилати їх на електронну адресу decanatchem@onu.edu.ua. Незважаючи на успішну співпрацю з зазначеними науковими та комерційними установами, ЕГ рекомендує адміністрації факультету розширити географію потенційних роботодавців за межі Одещини шляхом заключення відповідних договорів та наукового співробітництва з іншими українськими та закордонними науковими установами. До того ж, ЕГ рекомендує більш активно проводити інформаційно-консультативну роботу з роботодавцями щодо їх можливостей участі у оновленні ОНП як рівноправних партнерів. Оскільки за результатами зустрічі стало зрозуміло, що проф. Кузьмін В.Є. (фахівець з хемоінформатики) готовий запропонувати та викладати на даній ОНП вибірккову дисципліну

«Комп'ютерна хімія та молекулярне моделювання», що дозволило б розширити коло наукових напрямів факультету.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація ОНП "Хімія" третього рівня вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія є первинною і перший випуск з програми відбудеться у вересні 2021 р. Проте варто зазначити, що підготовка в ОНУ імені І.І. Мечникова аспірантів-хіміків відбувалася й раніше, а саме тому деканат факультету хімії та фармації та наукові керівники обізнані щодо працевлаштування випускників аспірантури минулих років, а також підтримують зв'язок з ними (в тому числі в рамках наукового співробітництва). Зокрема багато випускників аспірантури продовжили свій науковий шлях в ОНУ імені І.І. Мечникова, Одеському національному медичному університеті, Одеському державному аграрному університеті, ТДВ «Інтерхім» тощо. Крім того, в ОНУ імені І.І. Мечникова функціонує відділ сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<http://depwork.onu.edu.ua/>), метою якого є сприяння студентам та випускникам університету у працевлаштуванні та адаптації їх до практичної діяльності, встановлення та підтримання зв'язків з випускниками університету, здійснення моніторингу їх кар'єри. Також діє громадська організація «Асоціація випускників ОНУ імені І.І. Мечникова» (<http://onu.edu.ua/uk/science/sp/48-geninfo/alumni>), одним із завдань якої є сприяння поліпшенню змісту освіти, якості й ефективності підготовки фахівців. Очікується, що всі випускники ОНП в майбутньому будуть працевлаштовані на посади наукових і науково-педагогічних працівників в ОНУ імені І.І. Мечникова, а також в інших ЗВО, наукових установах і на промислових підприємствах України.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група зазначає, що аналітичний звіт за 2020 рік, представлений Центром забезпечення якості освіти за результатами анкетування здобувачів ВО, (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_opp_phd_102-himiya.pdf) містив ряд пропозицій щодо поліпшення діяльності ОНП. А саме: 1) збільшити кількість обов'язкових дисциплін, пов'язаних зі спеціальністю здобувачів; 2) доповнити перелік вибіркових дисциплін навчальними дисциплінами, безпосередньо пов'язаними з темою дисертаційного дослідження здобувачів вищої освіти; 3) додати дисципліну або включити до навчальної дисципліни «Філософія і методологія наукових досліджень» матеріал, пов'язаний з підготовкою і написанням дисертації; 4) збільшити кількість часу на вивчення іноземної мови; 5) посилити практичну підготовку з дисциплін професійного спрямування; 6) збільшити кількість часу на аудиторні заняття. Як результат, усі пропозиції було враховано під час перегляду та оновлення ОНП в 2020 році. Зокрема, 1) введено ОК 4 «Інформаційні технології у науковій діяльності»; 2) додано 4 нові дисципліни фахового спрямування до переліку вибіркових (ВД 2.7, ВД 2.8, ВД 2.10 та ВД 2.14); 3) введено ОК 1 «Філософія науки та етика науковця» шляхом об'єднання дисциплін «Методологія та філософія наукових досліджень» та «Професійна етика викладача та науковця»; 4) збільшено кількість годин на вивчення ОК 3 «Академічне письмо іноземною мовою» (було 40 аудиторних годин стало 60); 5) збільшено загальну кількість годин практичної підготовки за циклом вибіркових дисциплін з 0 годин (НП 2016 року) до 70 годин (НП 2020 року); 6) збільшено загальну кількість аудиторних занять за циклом вибіркових дисциплін з 360 годин (НП 2016 року) до 450 годин (НП 2020 року). Таким чином, система забезпечення якості ОНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП «Хімія» та освітній діяльності з її реалізації. Експертна група рекомендує робочій групі ОНП детально проаналізувати новий аналітичний звіт за 2021 рік (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Rezultaty_opytuvannia_Himiya_PhD.pdf) та розглянути запропоновані в ньому рекомендації та зауваження на наступних планових засіданнях кафедр, факультету, НМР.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП "Хімія" відбувається вперше, тому результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти ще не було. Однак, керівник центру забезпечення якості освіти Анненкова І.П. (03.06.2021 р.) запевнила, що всі зауваження та пропозиції експертної групи, які будуть сформульовані під час даної акредитації, будуть розглянуті на загальноуніверситетському рівні та проаналізовані вченими і науково-методичними радами факультету та університету. До того ж, в разі потреби, будуть прийняті відповідні заходи щодо усунення недоліків та покращення якості навчального процесу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами онлайн-зустрічей (02-03.06.2021) та аналізу відкритих джерел на сайті ОНУ, експертна група констатує, що в ОНУ імені І.І. Мечникова сформована висока культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою. Практично всі аспекти освітньої діяльності в ОНУ регламентується системою локальних нормативно-правових документів (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). Як результат, система забезпечення якості освіти в університеті складається з 5 рівнів: 1) рівень здобувачів ВО. На цьому рівні здобувачі ВО беруть активну участь у забезпеченні якості освіти шляхом участі в опитуваннях, анкетуваннях, а також шляхом безпосереднього надання своїх пропозицій та побажань до ОНП під час спілкування з гарантом ОНП, науковим керівником та через Наукове товариство студентів та аспірантів/органи студентського самоврядування. 2) рівень кафедри. На цьому рівні здійснюється реалізація ОНП та відбувається систематичне оновлення науково-педагогічними працівниками навчальних дисциплін із врахуванням досвіду закордонних стажувань, постійного підвищення професійної кваліфікації, участі у науково-дослідних проєктах, публікації статей у провідних фахових журналах, участі у всеукраїнських та міжнародних конференціях. 3) рівень факультету. На цьому рівні обговорюються й затверджуються теми дисертаційних робіт, атестації аспірантів, відбувається систематичне оновлення ОНП і навчального плану підготовки аспірантів, обговорення і затвердження робочих програм навчальних дисциплін, а також відбувається контроль за ходом реалізації освітнього процесу та його якості. 4) рівень підрозділів університету, які дотичні до системи забезпечення якості ВО (зокрема, центр забезпечення якості освіти). На цьому рівні відбувається організаційний та методичний супровід функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, а також моніторинг якості освітніх програм шляхом опитування здобувачів ВО і гарантів ОП та оцінювання якості викладання навчальних дисциплін НПП за ОНП і оцінювання рівня засвоєння навчальної складової здобувачами ВО. 5) рівень адміністрації ЗВО, який забезпечує організаційний супровід функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Крім того, на кожному рівні підтримуються та реалізуються принципи академічної доброчесності серед всіх членів академічної спільноти. Таким чином, функціонування такої системи в ОНУ сприяє постійному розвитку культури якості, формуванню корпоративної та індивідуальної відповідальності всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група відмічає наступні сильні сторони та позитивні практики: В ОНУ імені І.І. Мечникова визначені процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, які послідовно дотримуються; Здобувачі вищої освіти та роботодавці безпосередньо долучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, Плюта К.В., Бучко О.В. (здобувачі ВО) та проф. Кузьмін В.Є. (роботодавець) є членами робочої групи для здійснення моніторингу, перегляду та оновлення ОНП "Хімія"; Система забезпечення якості в ОНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності. Зокрема, Центром забезпечення якості освіти ОНУ щорічно надається аналітичний звіт щодо реалізації ОНП з переліком рекомендацій та зауважень; В академічній спільноті ОНУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Формальних зауважень по критерію 8 немає, проте експертна група рекомендує: Більш активно проводити інформаційно-консультативну роботу з роботодавцями щодо їх можливостей участі у оновленні ОНП як рівноправних партнерів; Частіше долучатися до процедур перегляду та оновлення ОНП усім категоріям стейкхолдерів; Розширити географію потенційних роботодавців за межі Одещини шляхом заключення відповідних договорів та наукового співробітництва з іншими українськими та закордонними науковими установами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП «Хімія» загалом відповідає критерію 8 «Внутрішнє забезпечення якості ОП». ОНП має потенціал для подальшого удосконалення і розвитку, а внутрішня система забезпечення якості у ЗВО є достатньо розвиненою та дієвою. Проте, експертна група вважає, що процедура перегляду змісту ОНП третього рівня вищої освіти повинна передбачати врахування можливих змін дослідницьких інтересів аспірантів кожного року вступу (а не раз на чотири роки).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група констатує, що в ОНУ імені І.І. Мечникова визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, представлені на сайті ЗВО (<http://onu.edu.ua/uk/>) в розділі "Офіційні документи" і є легко доступними та чітко структуровані, що полегшує пошук (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). Зокрема, права та обов'язки учасників освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова визначені у Статуті університету (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), Правилах внутрішнього трудового розпорядку ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd_2020_dodatok4.pdf), Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>), а також у низки Положень розміщених у підрозділах "Організація освітнього процесу" та Система внутрішнього забезпечення якості освіти". Онлайн-зустрічі з різними фокус-групами, підтвердили, що правила і процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна група констатує, що на сайті факультету хімії та фармації у розділі «Спеціальності та освітні програми» було заздалегідь розміщено проект ОНП "Хімія" 2020 року за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (Громадське обговорення, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>) та вказано електронну адресу для зворотного зв'язку щодо надання пропозицій, рекомендацій та зауважень до проекту ОНП (decanatchem@onu.edu.ua). Слід зауважити, що даний проект ОНП вже затверджено Вченою Радою ОНУ імені І.І. Мечникова (протокол №8 від 30.06.2020р.) та оновлену ОНП 2020 року розміщено на сайті факультету хімії та фармації у розділі «Спеціальності та освітні програми» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/chem/onp_102chem_phd_2020.pdf). До того ж, на сайті розміщено посилання на Google форму "Громадське обговорення змісту проектів ОП" (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfC66PTAXRxoSFk9IEQZBe8iMjdG8N7xH8lv89uMTYiQ3Xd3A/viewform>), проте без окремого розділу щодо ОНП "Хімія" за третім рівнем вищої освіти (хоча й існує категорія "Інше"). ЕГ рекомендує розширити дану Google форму шляхом додавання до неї відповідної розділу та більш активно проводити інформаційну роботу з усіма категоріями стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група констатує, що обсяг і зміст оприлюдненої інформації за ОНП "Хімія" (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. ОНП 2020 року розміщено на сайті факультету хімії та фармації (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/chem/onp_102chem_phd_2020.pdf). Додаткову інформацію за ОНП (робочі програми обов'язкових та вибіркових дисциплін, робоча програма педагогічної асистентської практики тощо) розміщено на сайті факультету у розділі "Наукова діяльність" (Навчальні матеріали, <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsypliny>). На сайті відділу аспірантури та докторантури (Аспірантам, <http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/aspirantam>) можна знайти інформацію щодо розкладу дисциплін, розкладу сесії, графіку проміжної атестації здобувачів ВО тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В ОНУ імені І.І. Мечникова визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Обсяг і зміст оприлюдненої інформації з ОНП "Хімія" є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група рекомендує адміністрації факультету та університету розглянути питання щодо оновлення та наповнення англomовної версії сайту як ЗВО (особливо розділу "Аспірантура та докторантура"), так і факультету. Оскільки відсутність якісної англomовної версії сайту робить ОНП закритою для потенційних іноземних здобувачів ВО та можливого співробітництва з іноземними науковими установами. Крім того, ЕГ рекомендує розширити Google форму "Громадське обговорення змісту проєктів ОП" з метою одержання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (можливо навіть зробити окремий розділ на головній сторінці ЗВО), а також більш активно проводити інформаційну та консультативну роботу з усіма категоріями стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про те, що прозорість та публічність діяльності ЗВО відповідають Критерію 9. Однак, бажано у найближчий час провести оновлення та наповнення англomовної версії сайту, адже, наскільки стало зрозуміло з онлайн-зустрічей з різними фокус-групами, ЗВО передбачає навчання іноземних студентів на даній ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Під час аналізу проведених анкетувань та в ході зустрічей аспіранти зазначили, що вони задоволені змістом та обсягом практичної підготовки за ОНП «Хімія» та рівнем їх підготовки. Аналіз змісту ОНП дає підстави стверджувати, що вона дозволяє сформуванню в аспірантів навички дослідника та здобути сучасні методи і технології роботи з науковими джерелами. На формування цих компетентностей спрямовані дисципліни «Філософія науки та етика науковця», «Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність», «Інформаційні технології у науковій діяльності», «Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень» та «Академічне письмо іноземною мовою». Підготовку до викладацької діяльності забезпечують дисципліни вільного вибору здобувача освіти «Педагогіка вищої школи», «Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи» та педагогічна (асистентська) практика. Вибіркові ОК переважно відповідають науковим інтересам аспірантів, забезпечуючи підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Наприклад: Дубовий В.П. та Бучко(Пірожок) О.В. – «Газоподібні токсичні речовини неорганічного походження та методи їх знешкодження»; Барбалат В.О. – ВД «Ліофільні дисперсні системи» та «Асиметричний синтез»; Афанасенко Е.В. – ВД «Термодинамічні та кінетичні моделі вилучення токсичних речовин» та «Ліофільні дисперсні системи. Їх особливі колоїдно-хімічні властивості»; Кіосе О.О. – ВД «Сучасні полімерні матеріали та методи їх дослідження», які корелюють з тематикою дисертаційних досліджень (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Temy_dysertaciy_102_himiya.pdf). Проте деякі вибіркові дисципліни обрані здобувачами освіти мають досить віддалений зв'язок з темами дисертаційних досліджень.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Тематика дисертацій аспірантів загалом відповідає напряміві досліджень наукових керівників (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Temy_dysertaciy_102_himiya.pdf). Експертна група встановила що у деяких наукових керівників низька публікаційна активність, Так у Савіна С.М. (за БД Scopus 19 статі, h=2) (<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=7005798909>) останні публікації 2016 та 2017 році, і є спільна публікація з аспіранткою Кіосе О. О. у 2020 році (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/polymers>) . Також Гузенко О.М. (<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=23489221900>) (наук. керівника аспірантів Демчук А.В. та Жуковецька О.М.) має незначні наукометричні показники та поки відсутні спільні публікації з аспіранткою Демчук (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/analytical>). Під час зустрічей аспіранти пояснили, що вибір теми наукового дослідження відбувається самостійно та коригується під час консультування з науковим керівником. Затвердження тем дисертаційних робіт відбувається на першому засіданні кафедри після зарахування аспіранта. Також експертна група вважає позитивною практикою той факт, що тематика робіт аспірантів часто є продовженням їхньої наукової діяльності в тій науковій сфері, якою вони займалися на попередніх рівнях освіти, а наукові керівники були керівниками дипломних та кваліфікаційних робіт.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Експертна група пересвідчилась у наявних матеріально-технічних можливостях факультету і хіміко-фармацевтичного навчально-науково-виробничого комплексу http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Pologenya_pro_stvorenya_him_kopleksu.pdf виконання наукових досліджень аспірантами за обраними науковими напрямками, а також у додаткових можливостях використання матеріальних баз науково-дослідних інститутів в рамках укладених угод про співпрацю <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>. Можливості виконання наукових досліджень у закордонних наукових центрах на сьогодні відсутні, хоча керівництво ЗВО, академічний персонал активно шукає шляхи вирішення цієї проблеми, зокрема, шляхом розробки і впровадження наукових програм і грантових проєктів, до яких залучені і аспіранти. Експертна група звернула увагу керівництва факультету про назрілу необхідність оновлення договорів з зарубіжними партнерами http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/1Dohovir_Priashivskyi_un-t_Slovachchyna.pdf, зокрема, внесення пункту про використання баз іноземних ЗВО для наукових досліджень аспірантів ОНП. З огляду на кардинальні зміни в роботі НДІ і вимоги ОНП положення про хіміко-фармацевтичний навчально-науково-виробничого комплекс http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Pologenya_pro_stvorenya_him_kopleksu.pdf потребує перегляду та оновлення. Згідно індивідуальних планів роботи (представлені у додаткових документах), аспіранти виконують самостійні дослідження, що спрямовані на вирішення актуальних наукових проблем, публікуються фахових виданнях, в тому числі у зарубіжних, приймають участь у міжнародних і вітчизняних фахових конференціях (<http://onu.edu.ua/conf.pdf>). Здобувачі залучені до виконання д/б тем на безоплатній основі. Аспіранти у ході бесіди засвідчили, що вони мають всі можливості для проведення досліджень і публікації результатів досліджень; також вони інформовані щодо можливостей безкоштовного користування інформаційними ресурсами, в тому числі платформою рецензованої літератури Science Direct; безкоштовного користування програмами для перевірки робіт на плагіат; безкоштовних публікацій результатів досліджень.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

У відповідності до Положення: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>, ОНУ імені І.І. Мечникова бере участь в програмах «Еразмус+», «Еразмус Мундус» (<http://erasmus.onu.edu.ua/uk/>), і аспіранти мають право брати участь у програмах національної та міжнародної кредитної мобільності згідно з укладеними угодами. Аспіранти приймають участь у міжнародних науково-практичних конференціях <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist/aspirant-himiya>, активно публікуються в зарубіжних фахових виданнях. Також здобувачі приймають участь у конкурсах науково-дослідних проєктів <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/stajuvanya-granty-proekty.pdf>, хоча суттєвих здобутків у цьому напрямку експертною групою не відзначено. За напрямками досліджень, дотичних до роботи аспірантів, наукові керівники проводять консультації, апробацію та тестування нового програмного забезпечення, і публікують спільні роботи (наприклад, Combining Features of Metal Oxide Nanoparticles: Nano-QSAR for Cytotoxicity сумісно з Dr. Jerzy Leszczynski, Jackson State University, США).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

За результатами онлайн-зустрічей, аналізу додаткових матеріалів (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Vidpovidnist_tem_aspirantiv_102_himiya.pdf) та відкритих джерел (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem>), ЕГ констатує, що наукові керівники дисертаційних робіт є активними дослідниками за тематикою, в якій працюють їх аспіранти. Так, наприклад, вони є керівниками або виконавцями держбюджетних і грантових НДР: член-кор. НАН, проф. Кузьмін В.Є. (h=23) – керівник міжнародного проєкту УНТЦ № 6385 «Information technology forecasting, design and optimization of new effective antiviral Nanocompounds drugs» 2018-2020 рр.; проф. Сейфулліна І.Й. (h=8) – керівник д/б теми №0119U002195 «Стратегія спрямованого синтезу різних типів біокоординаційних сполук – субстанцій лікарських засобів з широким спектром фармакологічної дії» 2019-2021 рр.; проф. Марцинко О.Е. (h=8) – керівник д/б теми №0116U001493 «Структурно-функціональні принципи генерації нових матеріалів для технічного та біомедичного використання на основі металокомплексів органічних хелантів» 2016-2018 рр.; проф. Ракитська Т.Л. (h=5) – керівник теми №0117U001107 «Розробка теоретичних основ регулювання активності металокомплексних каталізаторів знешкодження 2 газоподібних токсичних речовин» 2017-2019 рр.; доц. Чеботарьов О.М. (за БД Scopus 77 статей, h=8) та доц. Гузенко О.М. (h=1) – д/б тема № 0115U001937 «Обґрунтування вибору методів концентрування, розділення та визначенням мікрокількостей речовин з близькими фізико-хімічними властивостями». Крім того, експертна група відмічає, що на факультеті хімії та фармації активно використовується практика впровадження результатів наукових досліджень в навчальний процес. Про це свідчить ОНП, робочі програми навчальних дисциплін, а також низка актів впровадження РНД (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>). Особливо хочеться відзначити, що на факультеті існують дві наукові школи, які відрізняються високим рівнем досліджень: «Металокомплексні сполуки в каталізі» (наук. керівник – проф. Ракитська Т.Л.) та «Координаційна хімія

металів з органічними молекулами” (наук. керівник – проф. Сейфулліна І.Й.). Як результат активної наукової діяльності в період 2018-2020 рр. захищено 12 дис. робіт: 2 докт. дис. та 10 канд. дис. Проте, все ж таки, у експертної групи виникли питання щодо результативної дослідницької діяльності доц. Гузенко О.М. (наук. керівника двох аспірантів: Демчук А.В. та Жуковецька О.М.): наукометричні показники даного керівника дисертаційних робіт є доволі скромними (h=1). До того ж, доц. Гузенко О.М. не є першим автором жодної із своїх публікації пов’язаних з тематикою в якій працюють аспіранти. Зокрема, здобувачка ВО Демчук А.В.) не має жодної спільної публікації з науковим керівником. Експертна група рекомендує звернути увагу на дотичність публікаційної наукової діяльності доц. Гузенко О.М. до тематик дисертаційних робіт її аспірантів.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад’юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова має чітку політику дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. Документом, який регламентує процедури з запобігання порушень академічної доброчесності є «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>. До того ж, в ОНУ імені І.І. Мечникова діє Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf), згідно якому перевірку на академічний плагіат здійснює відділ інформаційних технологій Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://lib.onu.edu.ua/proverka-na-plagiat/>). При цьому перевірці на академічний плагіат підлягають: дисертаційні роботи і автореферати на етапі представлення матеріалів робіт до апробації; рукописи статей та тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або наукових оргкомітетів; навчально-методичні праці (підручники, навчальні посібники тощо), дистанційні курси, монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації до друку Вченою радою або НМР університету. Перевірка здійснюється за допомогою за допомогою антиплагіатної системи Unicheck. Обов’язковість перевірки публікацій і наукових робіт наукових керівників та аспірантів на наявність академічного плагіату також регламентується Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ОНУ імені І.І. Мечникова (відповідно до п. 3.38) (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/aspirantura/phd-docs/polozhennya_pidgotovka_PhD_apirantura.pdf). Особи, в яких виявлено порушення академічної доброчесності, не допускаються до керівництва аспірантами, а до аспірантів, у яких виявлено відповідні порушення застосовуються санкції, визначені Кодексом академічної доброчесності. Для запобігання порушень академічної доброчесності в академічному середовищі університету проводиться комплекс профілактичних заходів: інформування здобувачів ВО та НПП про необхідність дотримання норм академічної етики з використанням електронної сторінки відділу центру забезпечення якості освіти, а також організація та проведення вебінарів з питань академічної доброчесності (Академічна доброчесність, <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaкости-osvity>). До того ж, щорічно для докторантів та аспірантів проводиться лекція з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату. На зустрічах зі здобувачами ВО та академічним персоналом, ЕГ переконалася, що всі зацікавлені особи знають про свої права, обов’язки і принципи академічної доброчесності. Фактів порушень академічної доброчесності серед НПП та здобувачів ВО на ОНП (рівня доктора філософії) за період з 2016 по 2021 рр. виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ОНП забезпечує формування відповідних навичок наукового пошуку та презентацій власних результатів досліджень широкій аудиторії. Експертна група відмічає, що на факультеті хімії та фармації активно використовується практика впровадження результатів наукових досліджень в навчальний процес. Особливо хочеться відзначити, що на факультеті хімії та фармації існують дві наукові школи, які відрізняються високим рівнем досліджень та підтримують спадкоємність в розвитку української хімічної науки: “Металокомплексні сполуки в каталізі“ та “Кординаційна хімія металів з органічними молекулами”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Недостатня активність аспірантів у міжнародних програмах стажування та наукових проектах. ЕГ рекомендує більш активно долучатись до міжнародної наукової співпраці як НПП, так і здобувачів ВО. Можна рекомендувати започаткувати на факультеті проведення власної науково-практичної конференції з хімії. Експертна група рекомендує більш ретельно підходити до вибору наукових керівників, а саме: звертати увагу на дотичність тематики дисертаційного дослідження аспіранта та наукової діяльності його керівника.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Наукова та освітня складова підготовки аспірантів цілком відповідає Критерію 10. Виявлені недоліки не є істотними й можуть бути легко усунуті у найближчий час.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертній групі були створені належні умови роботи. Були надані всі необхідні додаткові матеріали та документи. У наданих документах містилась чітка, структурована інформація стосовно змін до ОНП. Експертиза проводилась згідно з програмою виїзду експертної групи. Відхилень не було. Зустрічі відбувались у вигляді відеоконференцій ZOOM. У відкритій зустрічі взяли участь досить велика кількість учасників, які представляли всіх стейкхолдерів, що свідчить у зацікавленості до подальшої реалізації даної ОНП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла

Додаток	<i>Протоколи 1.pdf</i>	UIbxE1A5ULaKnp+4moOHkpoZQ56PIWjPJg2aVJhl PDM=
Додаток	<i>Протоколи 2.pdf</i>	OdrUiGfl9ClrlwqR1nkzENM7dgc4xpScaZ1fYUjugrw=
Додаток	<i>Результати опитування.pdf</i>	Vu0NHkpDZpxK1IorRUnD7YtzYLR9orV5DHnuZJx ka8o=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Денисюк Роман Олександрович

Члени експертної групи

Сакалова Галина Володимирівна

Гіюк Володимир Миколайович